

Het heiligenboek

Heiligen aan het woord (7). Leo I de Grote *Tom Zwaenepoel*

Leo stamt uit een Toscaanse familie. Hij wordt omstreeks 460 in Rome tot diaken gewijd, waar hij vanwege zijn begaafdheid veel invloed heeft. Tijdens een keizerlijke opdracht in Gallië wordt hij tot opvolger van de paus Sixtus III gekozen. Met hem bereikt het pausschap een eerste hoogtepunt in de kerkgeschiedenis. In een tijd van politieke onlusten en sociale problemen zet hij zich in voor het welzijn van de mensen. Tijdens invallen gaat hij de confrontatie aan met de indringers. Zo redt hij de stad Rome van vernietiging door de Hunnen (452) en van moord en brand door de Vandalen (455).

Tijdens zijn pontificaat bestaat zijn hoofdtaak uit het hoeden van de hem toevertrouwde schapen. Leo wordt beschouwd als eerste 'echte' paus met macht over de leiding van de hele westerse Kerk. Hij versterkt de kerkelijke hiërarchie door centralisatie en herstelt in vele landen de ontworpen kerkelijke verhoudingen. Ondanks zijn geprofileerde opvatting over het pausschap is hij geen 'alleenheerser': hij luistert ook naar zijn bisschoppen. Van een paus verwacht de mens vandaag dat hij geen absolute heerser is, wiens denken en wil wet zijn. Zijn ambt moet eerst en vooral garant staan voor gehoorzaamheid aan Chris-

tus en aan zijn Woord. Daarvan is Leo zich bewust. Omringd door het kluwen van macht, corruptie en intriges wil hij als kerkleider allereerst een 'goed mens' zijn. „Laat je niet imponeren door de uiterlijke schijn van de aardse dingen!” (Sermo 71), beseft hij. „De maatstaf van de mildheid is niet de materiële waarde van de gave maar de omvang van de daarbij getoonde welwillendheid” (Sermo 8).

Hoewel Leo I geen uitmuntend theoloog is, slaagt hij erin om in zijn 143 brieven en 96 preken het geloof van zijn tijd helder weer te geven en systematisch te ontvouwen. Hij is een schitterende stilist die de taal in dienst stelt van zijn verkondiging. Zo leert hij de gelovigen dat de christelijke liturgie geen herinnering is aan gebeurtenissen uit het verleden, maar activering van onzichtbare werkelijkheden die in ieders leven werkzaam zijn. Pasen bijvoorbeeld moet niet worden gevierd als iets van een 'verleden tijd', maar als een „gebeurtenis in het heden” (Sermones 64, 1-2). Zo kan de gelovige de liturgie verbinden met het dagelijkse leven door in de vastentijd aalmoezen aan armen te schenken.

De teksten van paus Leo de Grote bieden ook levenswijsheden voor de gewone man. Hij gebruikt vaak

beelden uit de wereld van de landbouw. Voorbeelden zijn „Wie de ploeg in de hand heeft, moet ook zijn werk voleindigen” (Sermo 71) en „Je oogst wat je zaait” (Sermo 92, 3). De paus maant ons aan onze blik te richten op de ware en enige 'landbouwer', de God van Jezus Christus, op zijn diepste mysterie, dat zich in de menswording van zijn Zoon heeft geopenbaard. Want de Schepper van alle dingen is geen despoot die beveelt en met macht in de geschiedenis ingrijpt, maar veeleer de boer die zaait, laat groeien en vrucht laat brengen. Ook Christus zelf doet een beroep op vergelijkingen uit de landbouw, als Hij spreekt over het Rijk Gods.

Leo de Grote geeft als raad om de kerngedachte van het geloof – God is liefde – eerst in zichzelf op te nemen en vervolgens uit te dragen naar het gezin, op het werk, in de vriendenkring. Ook hij ondervindt – zoals in elk gezin – spanningen in de Romeinse Curie tussen karakters, denk- en handelwijzen, die heel vaak botsen met elkaar. Maar hoe moeilijk het soms ook mag lijken, steeds zal het goede het kwade overwinnen, steeds zal de zalvende stem van de verzoening en vergeving als een echo van Gods lach klinken.

„Alle haat moet ophouden en elke jaloezie moet verdwijnen.

Moge de band van de liefde iedereen omslingeren.” Deze wens uit Leo de Grote in zijn Sermo 41, 3. En wie ook gelijk of ongelijk heeft, bij discussies, ruzies of conflicten, iedere mens heeft de plicht om zijn „eigen geweten te onderzoeken” (Sermo 41, 1), in plaats van altijd eerst 'de andere' met een beschuldigende vinger te wijzen.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

11 augustus, 21.25 uur, VRT één. *Chicago*, musical uit 2002 over het ambitieuze zangeresje Roxie Hart (gespeeld door Renée Zellweger) dat in de jaren 1920 droomt van een carrière in de showbizz.

12 augustus, 18.10 uur, VRT één. In *Rick Stein's Far Eastern Odyssey* bezoekt de Britse chef-kok Sri Lanka en Bali. Om duimen en vingers naar af te likken...

13 augustus, 22.10 uur, Canvas. *Grand Prix. The Killing Years*. Beklijvende BBC-documentaire over de vele dodelijke ongevallen in de Formule 1 tijdens de jaren 1960 en 1970 en de wijze waarop piloten streden voor betere veiligheidsmaatregelen.

13 augustus, 23.05 uur, Canvas. De documentaire *Pakistan Zindabad* borstelt naar aanleiding van de 65ste verjaardag van de Pakistaanse onafhankelijkheid 's lands woelige geschiedenis.

14 augustus, 21 uur, VRT één. In *Koppen XI* de BBC-reportage *Stotteraars die stotteraars helpen*.

14 augustus, 21.20 uur, Canvas. De ZDF-documentaire *Odyssee der Kinder* volgt de vluchtweg van duizenden Joods-Poolse kinderen tijdens de Tweede Wereldoorlog.

De vrome kudde

Vakantie Ingezonden door Jelle De Wachter

Aan onze leerkrachten, nu het weer volop zomervakantie is:

Wat is het verschil tussen een school en een gevangenis? Het telefoonnummer.

Wat is het verschil tussen een wasmachine en een leerkracht? Een wasmachine werkt op elektriciteit, een leerkracht op mijn zenuwen.

Een leraar legt uit:

– Alle woorden die beginnen met 'on' zijn negatief. Pieter, ken jij nog zo'n woord?

– Onderwijzer, mijnheer.

Vershil Ingezonden door Maria Vanhoverbeke

Wat is het verschil tussen een goede en een slechte advocaat? Een slechte advocaat kan een zaak jaren laten aanslepen. Een goede advocaat zelfs nog een stuk langer.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

betal-plaats	af-spraakje	kustplaats	fakkel	dierlijk	vet	jaar-ge-tijde	beneden	ver-binding
↓	→	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
→				plat en lang stuk hout	→			1
→	avond-feest	3					zangnoot	water-vogel
→	noodsein	→		handig-heidje	→	4	↓	
→	→			geleed-potig dier	↓		vlucht-heuvel	tijdperk
→	harts-tocht	stand der edelen		wortel kunst-leer	→	5		toe-gankelijk
→	→	↓		↓			roeipin	koeien-maag
→	Griekse kaas	jongen	→			6	↓	Griekse letter
→	→	→						voor-zetsel
→	→	8		Europese hoofd-stad	→		7	
→	smalle riem							angstig

Tijdschriften van 'De Puzzelaar' vindt u in de perswinkel.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: JAARBOEK

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---